

UPA 2019/161

21/5-2019

Malene Vahl Rasmussen

**Nunatsinni sygeforsikring atuutilissagaluarpat suut pitsaaqutaassanersut suullu ajoqutaassanersut
pillugit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut)

Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann qutsavigerusupparput apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq pillugu siunnersuutaa pillugu.

Peqqinnissaqarfimmi ajornartorsiutit pillugit Atassutip ernummatai naliginnaasut isumaqatigaagut aamma apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq pillugu siunnersummi tunngavilersuutigineqartut amerlasut ilisarilluarinsinnaavagut.

Ajornartorsiutit piffissap ingerlanerani minnerulernavianngillat aamma pisariaqarpoq politikkikkut arlalissuit isummerfiginissaat.

Nunatsinni nakorsiarneq akeqalinngisaannassaaq taamaakkaluartoq ukiut kingulliit ingerlanerini aamma takusarpagut nappaatit pinngitsoortinneqarsinnaagaluartut inooriaatsimik allannguinikkut soorlu pujortartarnerup aamma peqqinnanngitsunik nerisaqarnerup kinguneranik.

Immitsinnut paarilluarnerusariaqarpugut aamma inuunitsinnut peqqissuunissatsinnullu akisussaassuseqarnerusariaqalerpugut. Apeqqutaaginnarunarpoq politikkikkut qanoq sinaakkusiisoqarsinnaanersoq innuttaasut inuunerminnut ullumikkut pinaveersaartitsiviunngitsumut allamik isumaqalernissaannut allaat kinguneqarsinnaasartunik nappasimalernermik uffa pinngitsoortinneqarsinnaagaluartoq inooriaaseq nammineerluni allangortissinnaagaanni.

Oqallisigineqarsinnaavoq atuisutut akiliisalernissaq aqqutissaanersoq tunngaviusumilli isumaqarpugut peqqinnarnerusumik inuuneqalerusunneq innuttaasuuminngaanneertariaqartoq uangut atuisut akiliisalernissaannik aalajangiinissarput pisariaarullugu. Atuisut akiliisinneqartalissappata katataqartuartussaavugut allaat allanit atungaliornerulerternermik kinguneqartumik, tamannalu pinngitsoortinniartariaqarpapput.

Kusanaqaaq sullivit amerligaluttinnartut sulisutik nappasimalissagaluarpata suliaratiartarnissaat qularnaarumallugu sillimmasiisalernikuummata taamaasillutillu sulisutik periarfissillugit pisortat napparsimaviini utaqqisut allattorsimaffiini allatsissimasut qarsutiinnarlugit suliarittalernissaannut. Aamma tamatuma takutippaa sullivit amerligaluttuinnartut sulisumik peqqissuusariaqarnerannut akisussaaqataarusulersimasut, tamannalu pitsaalluinnarpoq.

Soorlu Naalakkersuisup eqqaagaa pisortat sillimmasiisalissagaluarpata pisariaqarpoq namminersortunik napparsimaveqarnissaq, tamakkulu massakuugallartoq nunatsinni piginngilagut, kisianni siusinnerusukkut

Atassutip apeqquteqaat aallaavigalugu oqallissiaani oqaatigineqartutut namminersortunik napparsimavilortoqarsinnaanera killilersorneqanngilaq.

Nunarsuup sinneranut naleeqqiuullugu Kalaallit Nunaanni naartuersittartut amerlanerpaapput. 2017-mi arnat 1000-iungaangata 67,5 -t 15-niik 49-nut ukiullit naartuersissimapput. Caribiap ilaani aamma Sydafrikami taamaallaat nunatsinnitut naartuersittartut amerlatigigajapput.

Ukiuni kingullerni arnat 800-t 900-lu akornanni amerlassusillit naartuersittarpoq ukiut tamaasa aamma ukiut kingullit tallimat ingerlanerini taakku amerliartuaarnikuupput. Politikkikut tamanna iliuuseqarfisariaqalerparput. Ukiut tallimat kingullit ingerlanerini Kalaallit Nunaanni naartuersittarnernut ukiumut 40 millioner koruunit missaat atortarpagut.

Arnat nalunngikkajuttarpaat naartunaveersaatinik atortariaqarlutik naartorusunngikkunik, atortanngilaalli naak Kalaallit Nunaanni naartunaveersaatit akeqanngikkaluartut. Tamatumta takutiinnarpaa naartuersitarneq naartunaveersaatit atorneqartoq, taamatullu isumaqarneq Demokraatini isumaqarpugut akuerineqarsinnaanngitsoq.

Kinguaassiutitigut peqqinnartumik pissuseqarnissaq pillugu isuma pissuserlu allanngortittariaqarput tamannalu soorunami pissaaq kinguaassiutit pillugit meeqqat atuarfianni ilinniartitsineq aqqutigalugu aamma tamanna ingerlateqqittarlugu soorlu Majoriami aamma ilinniarneruntuungorniarfinni. Aamma nukittorsaasoqarsinnaavoq imigassamik ikiaroornartumillu hashimik atornerluinerup pinaveersaartinneranut atatillugu, inuttummi ajornartorsiutit aamma akisussaassuseqanngitsumik atoqatigiittarnermut sunniuteqarsinnaasarmata.

Angajoqqaat ilinniartitsisullu kinguaassiutit pillugit meeqqanik oqaloqateqartarnerminni ammanerusariaqarput taamatullu naartunaveersaatit pillugit, meeqqanut inuusuttunullu paasineroqqulugu timiminut atoqatigiittarnermullu tunngatillugu akisussaassuseqarnerusariaqartut.

Eqqortuusinnaanngilaq akisussaassuseqanngitulsiornerit peqqinnissaqarfitsinnit akilerneqartassappata. Peqqinnissaqarfiup piffissani nukinilu atortariaqarpai inunnut nammineq pisuussutiginngisaminnik napparsimalersimasunut, soorlu nappaassuarmik kræftimik eqqorneqarsimasunut allatigullu perululersimasunut sukumiisumik katsorsarneqarnissaminnut pisariaqartitsisunut.

Naartuersittoqartinnagu peqqinnissaqarfiup arnaq naartunaveersaatit pillugit oqaloqatigiuannarpaa, taamaakkaluartoq peqqinnissaqarfiup misiguarpaar arnat ilaasa neqeroorummut naaggaartarnerat imaluunniit akuersereeraluarlutik imaaliallannerinnakkut atuijunnaartarnerat.

Isummertarnerup allanngortinnissaa tassatuaavoq naartuersittarnerit amerlaqisut ikilisarnissaannut sakkussaasoq tamannalu angusinnaavarput pinaveersaartitsinita nukittorsarneratigut. Pinaveersaartitsinerit siunertaraat nunatsinni peqqinnartumik atoqatigiittalernissarput.

Taakku oqaatigeriarlugit qilanaarpugut oqallinnissamut pissanganartumut.